

Sitede Ara...

Anadolu'da İslam Konu Anlatımı

Anasayfa / Konu Anlatımı

Merhaba arkadaşlar size bu yazımızda Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Konuları hakkında bilgi vereceğiz. Yazımızı okuyarak bilgi sahibi olabilirsiniz. Anadolu'da İslam nedir? sorusunun cevabı aşağıda sizleri bekliyor...

Anadolu'da İslam

[→ Türklerin Müslüman Olmaları](#)[→ Milletimizin İslam Anlayışının Oluşmasında Etkili Bazı Şahsiyetler](#)

Türklerin Müslüman Olmaları

751 yılında olan Talas Savaşı'nda Karluk Türklerinin Müslümanlarla birlikte savaşmaları Türklerle Araplar arasında dostluk havasının doğması, Abbasilerin mevaliye karşı iyi davranmaları Batı Türkistan'da olumlu etkisini hemen göstermiştir. Karluklarla birlikte bu bölgede bulunan şehirlerin halkı çoğunlukla Müslüman olmuştur. Halife Me'mûn ve Mu'tasım-Billâh devrinden itibaren Türkler hilâfet ordusunun en önemli unsuru haline gelmiştir.

930 yıllarında, Karahanlı devletini kuran Türkler de İslamiyet'i kabul ettiler. Samani devletinin, Karahanlıların İslâmlaşmasında büyük tesiri oldu. En önemli İslamlaşma olayı ise 10. yüzyılın ikinci yarısında cereyan etti.

Türkler, medeniyetin bütün sahalarında, ilim ve fikir adamlarıyla diğer Müslüman milletleri geniş ölçüde tesirleri altına almışlar ve milletlerin medeniyetlerinde meydana gelen büyük değişiklikte rol oynamışlardır.

Ribat, sınır boylarında ve stratejik mevkilerde bulunan askerî amaçlı sağlam yapılardır. Ribatlarda askerî eğitimin yanı sıra ibadete ve ilmî faaliyetlere de önem verilmiştir.

dönüşmüştür. Ahi kelimesi ise Arapça "kardeş", Türkçe "cömert" manasına gelmektedir. Ahi birliklerine aynı zamanda "fütüvvet birlikleri", genç ahilere "feta", ahi teşkilatının inanç, adap, ilke, kural ve esaslarının yazılı olduğu kaynaklara **fütüvvetname** denir.

Milletimizin İslam Anlayışının Oluşmasında Etkili Bazı Şahsiyetler

1. Ebu Hanife

İslam dininin dört fıkıh mezhebinden birisi olan Hanefî mezhebini kurucusu, Sünni fıkıhının en büyük imamı sayılan fıkıh ve hadis bilginidir. Ebu Hanife, fıkıh meselelerinin çözümünde belli bir usul belirleyen ve bunu sistemleştiren ilk İslam âlimidir. En önemli eseri "el-Fıkhü'l-Ekber"dir.

2. Cafer es-Sadık

699 veya 702 yılında Medine'de doğmuştur. İslam dininin fıkıh mezhebini kurucusu sayılan, Şia fıkıhının en büyük imamı olan hadis ve fıkıh bilginidir. Şiiilikte İsnâ Aşeriyye'nin on iki imamından altıncı, İsmailiyye'nin beşinci imamıdır. İmam Cafer, Kur'an'ın emirleri ve Peygamberimizin (s.a.v.) sünneti istikametinde yaşayan büyük bir âlimdir.

3. Maturidî

Tam adı Ebu Mansur b. Muhammed'dir. İslam dininin inanç esasları (akait) konularında ortaya attığı görüşlerle Ehl-i sünnet'in temsilcisi olan kelam, tefsir ve fıkıh bilginidir. İmam Maturidî bugün Özbekistan sınırları içinde olan Semerkant şehrinin Maturid köyünde tahminen 852 yıllarında doğmuş, 944 yılında Semerkant'ta vefat etmiştir. Maturidî'nin İslam düşüncesine en büyük katkısı Ehl-i Sünnet inancını sistemli bir yapıya kavuşturmasıdır. **Eserlerinden başlıcaları şunlardır:** Kitabu't-Tevhid, Te'vilatü'l-Kur'an, Kitabü'l-Makâlât.

4. Şafii

Tam adı, Ebu Abdullah Muhammed b. İdris b. Abbâs eş-Şafiî'dir. İslam dininin dört fıkıh mezhebini kurucusu, Ehl-i sünnet fıkıhının fıkıh, usul, tefsir ve hadis bilginidir. İmam Şafii'nin birçok eseri vardır. İlk olarak fıkıh usulünü tedvin etmiş ve İslam hukuk metodolojisinde ilk usul kitabı sayılan "er-Risâle" yi yazmıştır. "el-Hucce" isimli eseri Irak'taki, "el-Ümm" ise Mısır'daki görüşlerini kapsar. Bunlar en meşhur eserleridir.

5. Eş'arî

Tam adı, Ebu'l-Hasen Ali b. İsmail el-Eş'arî'dir. İslam dininin inanç esasları konularında ortaya attığı görüşlerle Ehl-i sünnet'in temsilcisi olan kelam bilginidir. Eş'arî'nin en meşhur eserleri; el-Luma', el-İbâne, Makâlâtü'l-İslâmiyyin ve Risâle İstihsânu'l-Havd fi İlmî'l-Kelâm'dır.

tasavvufî akımının mimarıdır. Ahmed Yesevî, Divân-ı Hikmet adıyla yüzyıllar sonra derlenecek olan "hikmet"leri aracılığıyla Türklere İslam'ı kolaylaştırarak benimsetmiştir. İslam inancını, Türk gelenek, inanç ve yaşam tarzı ile uygun biçimde sentezleme yolunu seçmiştir. İslam'ı yeni kabul etmiş Türk topluluklarına İslam'ın irfan yönünü tanıtmıştır.

7. Mevlana Celaleddin-i Rumi

İslam dünyasının yetiştirdiği büyük şair, tasavvuf ve düşünce adamıdır. Kâmil manada âlim, sûfi ve şairlik özelliklerine sahip olan Mevlana, Mevlevî silsilenamesinde tarikatın piri olarak sayılır. Mevlana, Mevlana 17 Aralık 1273'te vefat etti. Mevlana'nın vefat ettiği gün olan 17 Aralık, düşün gecesine anlamına gelen ve sevgilisi olan Rabbî'ne kavuşma günü olduğu için Şeb-i Arûs olarak anılır.

Mevlana'nın şiirleri ve mektupları arasında Arapça olanlar varsa da eserlerini Farsça yazmıştır. Meşhur eserleri şunlardır: Divân-ı Kebîr, Mesnevî, Fihi Mâ Fih, Mecâlis-i Seb'â ve Mektûbat. Mevlana'nın düşünce sistemi kendisinden sonra Mevlevilik adıyla sistemli hâle gelmiştir. Hakkındaki çalışmalar ve eserlerinden yapılan tercüme vasıtasıyla görüşleri bugün dünyada geniş bir kitleyi etkilemiştir.

8. Ahi Evran

Asıl adı Şeyh Nasirüddin Mahmüd Ahi Evran b. Abbas olup Ahi Evran (Evren) adıyla tanınır. Ahilik teşkilatının Anadolu'daki kurucularından ve debbağ (sepici, deri işleme) esnafının piridir. Ahilik, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde Anadolu'da kurulan ve gelişen dinî ve toplumsal yönü olan bir esnaf teşkilatıdır.

Ahilik, temel ilkelerini İslam tasavvufundaki fütüvvet ahlakından aldığı için ahiliğe "Fütüvvet Teşkilatı" da denir.

9. Hacı Bektaş-ı Veli

Hacı Bektaş-ı Veli, Horasan'ın kültür merkezi olan Nişabur şehrinde doğmuştur. Hoca Ahmed Yesevî vasıtasıyla Yesevî tarikatına intisap etmiş, ilim ve tasavvufta kendini iyi yetiştirmiş ve Horasan erenlerinden biri olmuştur. Adını kendisinden alan Anadolu'da XII. yüzyılda kurulan bir Türk tarikatı olan Bektaşiliğin kurucusu sayılır. Hacı Bektaş-ı Velî, dini düşüncesini dört kapı, on makam şeklinde formüle etmiştir. Dört kapıyı; "şeriat, tarikat, marifet ve hakikat" diye isimlendirmiş ve her bir kapının onar makamı olduğunu söylemiştir. Hacı Bektaş-ı Velî'ye başta Makâlât olmak üzere birtakım eserler izâfe edilir.

10. Yunus Emre

Anadolu'da Türkçe şiirin öncüsü olan tasavvuf ve halk şairidir. Hayatı, tarihî şahsiyeti ve eserleri hakkında birçok farklı rivayet vardır. Tarihi kişiliği menkıbelerle iç içe girmiştir. Türk Tasavvuf Edebiyatı sahasında kendine has bir tarzın kurucusu olan Yunus Emre, Ahmed Yesevî ile başlayan tekke şiiri

İslam tasavvufunu işleyerek yüceltmiştir.

Anadolu'nun birçok yerinde hatta Azerbaycan'da Yunus Emre'nin kabri kabul edilen makamı vardır. Bu durum, Yunus Emre'nin Anadolu'da ve Türklerin yaşadığı coğrafyalarda ne kadar büyük bir iz bıraktığının açık kanıtı sayılır.

11. Sarı Saltuk

Sultan Sarı Saltuk Muhammed Buhârî Balkanların Osmanlılar tarafından fethedilmesinden önce başlıca Balkanlarda ve civarındaki bölgelerde seyahat ederek insanlara İslam'ı tebliğ eden bir dervıştır. Hayatından daha çok menâkıbnâme türündeki eserlerde bahsedildiğinden tarihî kimliğini tesbit etmek güçtür.

Hakkında kaleme alınmış müstakil eserlerin en önemlisi Cem Sultan'ın, onun türbesini ziyaret edip menakıbını dinledikten sonra Ebülhayr Rûmî'ye yazdırdığı Saltuknâme'dir. Hacı Bektaş-ı Velî'nin müritlerinden olan Sarı Saltuk'un Anadolu ve Balkanlarda çok sayıda türbe veya makamı bu bulunmaktadır. Bu türbelerin bazıları Müslümanların yanı sıra Hıristiyan için de ziyaret yeri konumundadır. Saltuknâme'de Sarı Saltuk'un on iki türbe veya makamı olduğu belirtilmektedir.

12. Hacı Bayram-ı Velî

Anadolu topraklarında doğup büyüyen Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin (Bayramilik) piridir. Hacı Bayram, kesin olmamakla birlikte 1340 yılında Ankara Çubuksuyu civarında bugünkü söyleyişle Solfasol (Zü'l-Fadl) köyünde doğmuştur. 1430 yılında Ankara'da vefat etmiştir.

Türbesi günümüzde Ankara'da kendi adıyla anılan külliye içinde bulunmaktadır. Hacı Bayram-ı Velî, Orta Asya'dan gelen Türk göçerlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamış, böylece Anadolu Türk birliğinin tesisinde ve Anadolu'nun iktisadi bakımdan gelişip kalkınmasında önemli bir rolün sahibi olmuştur.

12. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Konuları için Tıklayınız

12. Sınıfta Yer Alan Diğer Ders ve Konuları için Tıklayınız

Anadolu'da İslam, Anadolu'da İslam Konu Anlatımı

 ZİYARETÇİ YORUMLARI - 0 YORUM